

แผนแม่บทการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาหนองหารจังหวัดสกลนคร
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

คณะทำงานจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาหนองหาร จังหวัดสกลนคร

๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

คำนำ

สืบเนื่องจากหนองหาร ในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญในการผลิตน้ำประปาเพื่อการอุปโภคและบริโภคของประชาชนและชุมชนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมฝั่งและใกล้เคียง ในเขตอำเภอเมืองสกลนครและอำเภอโพนนาแก้ว ปัจจุบันพบว่าคุณภาพน้ำของหนองหารมีสภาพเสื่อมโทรมลงอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มที่จะรุนแรงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งพบว่ามีความสกปรกในรูปของสารอินทรีย์สูงเกินมาตรฐาน จัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ ๔ - ๕ ซึ่งมีสาเหตุสำคัญมาจากการชะล้างสิ่งสกปรกและมลพิษจากชุมชนและสถานประกอบการบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง หากปล่อยสถานการณ์ให้เป็นไปดังนี้ หนองหารอาจเข้าสู่สภาวะวิกฤตทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ จังหวัดสกลนครจึงได้ตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาหนองหารจังหวัดสกลนคร และได้จัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาหนองหารจังหวัดสกลนคร พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ฉบับนี้ขึ้น ซึ่งเป็นแผนที่แก้ไขปัญหาครอบคลุมทุกด้านเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ขับเคลื่อนในการพัฒนา

ดังนั้น หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ตลอดจนจรรยาบรรณเอกชน องค์กรชุมชน ประชาชน และภาคีการพัฒนาต่างๆ จะนำแผนแม่บทการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาหนองหารจังหวัดสกลนคร พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปใช้เป็นแนวทางเพื่อแก้ไขคุณภาพสิ่งแวดล้อมของหนองหารให้สามารถบรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีคุณภาพน้ำที่ดีและมีปริมาณน้ำอย่างเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนต่อไป

คณะทำงานจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาหนองหาร จังหวัดสกลนคร

๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ สถานการณ์ของหนองหาร	
๑. สภาพทั่วไปของจังหวัดสกลนคร	๑
๒. สภาพทั่วไปของหนองหาร	๑๙
๓. สรุปสภาพปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนา	๗๒
ส่วนที่ ๒ แผนแม่บทการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาหนองหารจังหวัดสกลนคร พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	
๑. แผนบูรณาการเพื่อการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเขตพื้นที่หนองหาร	๗๙
๒. แผนบูรณาการเพื่อการปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพของหนองหาร	๘๓
๓. แผนบูรณาการเพื่อการปรับปรุงคุณภาพน้ำหนองหาร	๘๘
๔. แผนบูรณาการเพื่อการบำรุงพันธุ์พืชและสัตว์ในหนองหาร	๑๐๓
๕. แผนบูรณาการเพื่อการปลูกจิตสำนึกประชาชนรักและหวงแหนหนองหาร	๑๐๖
๖. แผนบูรณาการเพื่อการใช้ประโยชน์จากหนองหาร	๑๑๑
๗. แผนบูรณาการเพื่อการประสานงานและพัฒนาภูมิน้ำก้ำ	๑๑๘
บรรณานุกรม	๑๒๓
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	ประกาศจังหวัดสกลนคร เรื่อง นโยบายการปรับปรุงคุณภาพน้ำหนองหาร จังหวัดสกลนคร
ภาคผนวก ข	- คำสั่งจังหวัดสกลนคร ที่ ๖๐๐๑/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานภาครัฐและเอกชน เพื่อการพัฒนาหนองหาร - คำสั่งจังหวัดสกลนคร ที่ ๒๔๕๐/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานภาครัฐและเอกชน เพื่อการพัฒนาหนองหาร (เพิ่มเติม)
ภาคผนวก ค	- คำสั่งจังหวัดสกลนคร ที่ ๖๕๘๐/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาหนองหาร - คำสั่งจังหวัดสกลนคร ที่ ๒๒๐๒/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาหนองหาร (เพิ่มเติม)
ภาคผนวก ง	มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน